

Hoop houden

Berlijnse Berichten

Columns - 2 september 2002 - Auteur: Marja Verburg

(2 september 2002) Ik denk steeds dat het aan mij ligt. Een docent geschiedenis aan de UvA sprak jaren geleden de wijze woorden: "De afstudeerfase is één van de meest romantische fasen in je leven. Romantisch in de zin van hoge toppen en diepe dalen". Ik begrijp eindelijk wat hij bedoelde. Hoewel, van die toppen merk ik maar weinig. Maar die heb ik waarschijnlijk de eerste jaren hier verspeeld. Toch zijn afgestudeerde vrienden in Berlijn minstens zo chagrijnig als ik en de media strijden om het hardst om een zo miserabel mogelijk beeld van de stad te geven.

Werkloosheid, financiële fiasco's, economische misère, zelfs de altijd *boomende* uitgaanswereld zou op instorten staan. De watersnoodramp draagt ook niet echt bij aan vrolijke zomerbeelden, al was het in Berlijn moeilijk voor te stellen dat een kilometer of honderd verderop hele steden onder water stonden. Maar Berlijn is wat dat betreft sowieso erg merkwaardig: het kan hier in de ene wijk vreselijk onweten en regenen, zodat kelders onderlopen, terwijl in de andere wijk (namelijk de mijne) niet eens een bliksem gesignaleerd wordt, en je tot diep in de nacht op terrasjes kunt zitten.

En dan heb ik het nog niet eens over de verkiezingsstrijd gehad. Ik ben toch steeds weer verbaasd over de weinig verheffende wijze waarop de verschillende partijen hier op elkaar inhakken. En nog verbaasder als ik hoor dat mensen daadwerkelijk overwegen CDU/CSU te stemmen omdat Duitsland "een frisse wind" wel kan gebruiken. Die *Bonusmeilenaffäre*, en sowieso al die corrupte politici... Nee, dan is de Union echt een alternatief! Men is de *CDU-Spendenaffäre* kennelijk alweer vergeten. En die was toch heel wat schokkender dan de *Bonusmeilenaffäre*. Bovendien wist de regering-Kohl de werkloosheid ook niet te bestrijden.

De media hier zijn erg partijdig, dat is ook wennen. Na het debat tussen Schröder en Stoiber had elke krant en elke TV-zender zijn eigen winnaar, maar ook vóór het TV-duel was al duidelijk aan welke kant de verschillende media stonden, daar hoef je niet goed voor tussen de regels door te kunnen lezen. Financial Times Deutschland zal de week voor de verkiezingen zelfs een officieel stemadvies

geven.

Door al het verkiezingsgeweld is een Berlijns schandaal vrijwel geheel aan de aandacht ontglipt. Tien jaar lang is er ruzie gemaakt over het monument dat Berlijn voor de joodse slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog wil bouwen. Toen was er eindelijk een (nog steeds omstreden) ontwerp. Maar nu blijken er fouten te zijn gemaakt bij de beslissing over welk bouwbedrijf het monument mag gaan maken. Een bedrijf heeft geklaagd dat zijn aanbod niet serieus in overweging is genomen. De procedure moet waarschijnlijk weer van voren af aan beginnen, en dat betekent enorme vertraging voor de bouw. Maar dat is hier nu geen nieuws. Tenslotte zijn nog steeds niet alle invalshoeken van het TV-duel tussen Stoiber en Schröder belicht. Om nog maar te zwijgen over het tweede duel, op 8 september.

"Duitsers kunnen zo goed doemdenken, daar moet je je niks van aantrekken", sprak Katja, een Nederlandse vriendin met Duitse familie, mij moed in. Ik ga erg mijn best doen. Vrolijk nieuws: De Deutsche Bahn heeft in Berlijn voor elkaar gekregen wat Amsterdam in de jaren zestig niet is gelukt: het witte fietsenplan op zijn Duits. Door de hele stad staan fietsen met telefoonnummers er op. Bellen, code krijgen, intoetsen op de fiets en je kunt de hele stad door crossen. Als je bent waar je wezen wilt weer even bellen, fiets wordt geblokkeerd en je ritje via je bankrekening afgerekend.

Maar voor het echte wonder van Berlijn is de Nederlandse kunstenaar Iepe Rubingh verantwoordelijk: een regenende boom op Hackescher Markt. Onderdeel van dit wonder is dat het ook niet meer heeft geregend sinds de boom dat kan. Daar ga ik nu in de Biergarten twee straten verder van genieten.

[Holocaust-Denkmal](#)

Televisie-duel Schröder - Stoiber:

[ZDF](#)

[ARD](#)

[Iepe Rubingh](#)

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/2801/hoop-houden>